

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 9 (49) вересень, 2017 р.

Редакційна колегія журналу

Базалій Валерій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Балашова Галина Станіславівна – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Гриценко Дмитро Сергійович – кандидат технічних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртищєва Інна Олександрівна – доктор економічних наук (Україна)
Коковіхін Сергій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лавриненко Юрій Олександрович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лебедєва Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайлі Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Писаренко Павло Володимирович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидат юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шипота Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)

Міжнародна наукова рада

Arkadiusz Adamczyk – Professor, dr hab. in Humanities (Poland)
Giorgi Kvinkadze – PhD in Geography, Associate Professor (Georgia)
Janusz Wielki – Professor, dr hab. in Economics, Engineer (Poland)
Inessa Sytnik – Professor, dr hab. in Economics (Poland)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глущенко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Росія)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Швецьова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:

Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru, Polish Scholarly Bibliography

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:

РИНЦ, ScholarGoogle, OAII, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (IC^{TM} Value): 4.11 (2013); 5.77 (2014); 43.69 (2015)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

Обкладинка журналу присвячена Олександру Теодоровичу Смакулі – видатному українському фізику минулого століття, який відомий передусім як винахідник антирефлексійного покриття лінз, що в подальшому отримало назву «просвітлення оптики», а також фундатор квантової органічної хімії. Олександр Теодорович став гордістю не лише України, але і всієї світової науки. Майже півстоліття свого життя професор провів за межами своєї батьківщини, але сам писав ще в далекому 1964 році, що «України не забув і поєк не забуде».

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несе автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

ЗМІСТ**ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ****Авраменко К.Б., Михайленко Н.М.**

Формування математичної компетентності у професійній підготовці майбутніх вчителів початкової школи.....293

Акатріні В.М.

Короткий нарис про розвиток освіти на Буковині (1774-1918 роки).....297

Беспалько Г.М.

Проблема естетичного розвитку дошкільників засобами зображенської діяльності у дослідженнях вітчизняних науковців (друга половина ХХ століття).....302

Боса В.П.

Організація експериментального дослідження рівня мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов.....307

Брухаль Я.Б.

Методологічні та дидактичні особливості викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.....311

Бутиріна М.В.,**Курчай О.В., Тютюнник К.О.**

Аналіз особливостей впровадження проблемно-орієнтованого навчання на заняттях з дисциплін охорони праці та безпеки життедіяльності.....315

Голик Б.Г.

Психолого-педагогічні засади професійної підготовки педагогів – майбутніх викладачів дисципліни «Дизайн одягу».....319

Грачова Т.М., Коновалова М.М.

Естетизація учнівської свідомості у старшій школі (на матеріалі дискурсивної практики М. Хвильового).....324

Гриценко І.С.

Загальнонаукова методологічна основа дослідження проблеми розвитку суб'єктності студентів гуманітарних спеціальностей у процесі самостійної освітньої діяльності.....329

Давыдова С.В.

Теоретический анализ проблемы формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства.....334

Добровольська А.М.

Компетентнісний підхід у сучасній вищій медичній і фармацевтичній освіті.....339

Доценко Н.А.

Методика проведення звітної конференції в результаті проходження практики здобувачами вищої освіти інженерних спеціальностей.....348

Думишніець О.В.

Сучасні вимоги до менеджера професійно-технічної освіти.....352

Zhuravskaya N.S.

Use of information technologies as a way of improving the methods of disciplines learning.....355

Казанжи I.В., Войтенко О.В.

Формування готовності майбутніх учителів до гуманізації освітнього простору початкової школи.....359

Калініна Л.А.

Формування креативної компетентності студентів ВНЗ культури.....363

Карабін О.Й.

Концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.....368

Карпич I.O., Матрос О.О.

Правові аспекти соціальної політики у сфері зайнятості населення.....373

Кошелєва Н.Г.

Удосконалення підготовки майбутніх інженерів-педагогів засобами технологічного підходу (на прикладі дисциплін у галузі охорони праці).....376

Левчук Н.П.

Модель розвитку економічної компетентності у майбутніх магістрів управління органами Державної прикордонної служби України.....380

Лупенко-Ковтун С.М.

Нестандартний урок в інтерактивному режимі.....386

Ма Мінь

Психолінгвістичні особливості навчання студентів мовних спеціальностей китайської мови на середньому рівні.....390

Межуєва І.Ю.

Тестування як форма контролю знань, умінь, навичок. Переваги і недоліки.....394

Молчанова-Долінко В.О.

Особливості реалізації творчої діяльності музикантів під час навчання дисциплін предметного циклу.....398

Скорба Л.О.

Проблема формування у дітей старшого дошкільного віку доброзичливого ставлення до однолітків засобами казок В.О. Сухомлинського.....402

Сливка Б.С. Проблема періодизації розвитку християнського світогляду дошкільників у пастирській педагогіці кінця ХХ – початку ХХІ століття.....	407	
Тимофеєв В.А. Імерсійний метод під час викладання іноземних мов на мовних курсах.....	411	
Товстяк М.М. Навчальна мотивація як один з дидактичних орієнтирів при створенні робочої навчальної програми дисциплін з менеджменту освіти.....	415	
Тронь Т.В. Структурна модель та організаційно-педагогічні умови професійної підготовки фахівців у сфері охорони кордону США.....	419	
Хе Сюефей Дослідження з музичної підготовки майбутнього вчителя хореографії.....	423	
Ястремська С.О. Огляд програмних платформ для організації дистанційного навчання майбутніх магістрів сестринської справи.....	428	
Ящук О.В. Педагогічні умови формування професійної культури майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи.....	433	

CONTENTS

PEDAGOGICAL SCIENCES

Avramenko K.B., Mikhaylenko N.N.	Dumushunets O.V.
Formation of mathematical competence in the professional training of future teachers of the elementary school.....	Modern requirements to the manager of vocational education.....
293	352
Acatrini V.M.	Zhuravskaya N.S.
Feature article of development of education in Bukovina (1774-1918).....	Use of information technologies as a way of improving the methods of disciplines learning.....
297	355
Bespalko H.M.	Kazangzhi I.V., Voitenko E.V.
The problem of aesthetic development of preschoolers by means of promoting activity in researches of domestic scientists (second half of XX century).....	Formation of readiness of future teachers to the humanization of the educational space of the elementary school.....
302	359
Bosa V.P.	Kalinina L.A.
Organization of the experimental study on the level of linguistic competence for future teachers of foreign languages.....	Formation of the creative competence of the students of the higher educational institutions of culture.....
307	363
Brukhal Ya.B.	Karabin O.Y.
Methodological and didactic peculiarities of teaching foreign language for specific purposes.....	Conceptual bases for formation of professional self-development of future factors in the field of information technologies.....
311	368
Butyrina M.V.,	Karpych I.A., Matros O.A.
Kurchii O.V., Tiutiunnyk K.O.	Legal aspects of social policy in population employment.....
Analysis of the introduction special aspects of the problem-oriented education on the worker safety and health lessons.....	373
315	
Golyk B.G.	Kosheleva N.G.
Psychological and pedagogical principles of professional preparation of future teachers of fashion design discipline.....	Improvement of teaching of future engineers-teachers with means of technological approach (case study of disciplines in the field of labor protection).....
319	376
Grachova T.N., Konovalova M.M.	Levchuk N.P.
Aestheticisation of the consciousness of the senior school pupil (on the material of discursive practice of N. Hvylevoj).....	Model of future masters' economic competence development of management by authorities of the state Border Guard service of Ukraine.....
324	380
Hrytsenko I.S.	Lupenko-Kovtun S.N.
General scientific methodological basis of research of problems of development of subjectivity of students of humanitarian specialties in the process of independent educational activity.....	Non-standard lesson in interactive methodologies.....
329	386
Davydova S.V.	Ma Min
Theoretical analysis of the formation of professional competence of future fine art teachers.....	Psycholinguistic features of teaching students of linguistics majors Chinese language at the middle level.....
334	390
Dobrovolska A.M.	Mezhuyeva I.U.
Competence approach in the modern higher medical and pharmaceutical education.....	Testing as a form of knowledge, skills and habits control. Advantages and disadvantages.....
339	394
Dotsenko N.A.	Molchanova-Dolinko V.O.
Conference holding methodology as a result of passing a practice by applicants of higher education in engineering specialities.....	Features of realisation of creative activity of musicians in the period of educating of disciplines of subject cycle.....
348	398
	Skorba L.A.
	Forming a friendly relationship to peers in preschool children by means of fairy tales V.A. Sukhomlynsky.....
	402

Slyvka B.S. The problem of the periodization development of preschool children Christian worldwide in pastorian pedagogy (the end of XX – the beginning of the XXI century).....	407	He Xuefei Research on musical preparation of the future teacher of choreography.....	423
Timofeev V.A. Immersion method of teaching foreign languages to course students.....	411	Yastremska S.O. Review of software supported platforms for the organization of distance learning of future masters in nursing.....	428
Tovstiak M.M. Educational motivation as one of the didactic orientators in the development of the working educational program of disciplines on educational management.....	415	Yashchuk O.V. Pedagogical conditions for formation of pedagogical culture of future junior specialists of nursing case.....	433
Tron T.V. Structural model, organizational and pedagogical conditions of future U.S. border patrol specialists vocational training.....	419		

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Карабін О.Й.

Тернопільський національний педагогічний університет
мені Володимира Гнатюка

У статті визначено концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, а саме: провідну концептуальну ідею, теоретичний концепт, науково-методологічний концепт, методико-технологічний концепт. Здійснено аналіз досвіду проектування, моделювання й оцінювання освітніх систем, їх місце в сучасних наукових дослідженнях вищої школи. Установлено, що структуроутворювальними методичними підходами в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій є: гносеологічний, особистісний, діяльнісний, творчий, системний, компетентнісний, синергетичний, акмеологічний підходи. Визначено зміст професійної діяльності в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій відповідно до нинішніх потреб суспільства.

Ключові слова: інформатизація освіти, інформаційні технології, професійна діяльність, професійний саморозвиток, особистісний потенціал, методологічні підходи, професійна компетентність, професійне становлення.

Постановка проблеми. Модернізація системи освіти зумовлена процесами інформатизації суспільства в Україні, де інформатизація, як матеріальний процес, формує цілісну інформаційну модель світу, яка дозволяє суспільству здійснювати випереджуючий динамічний розвиток [6, 14]. Згідно з ними основні завдання освіти окреслені в Конституції України, у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ ст.». У відповідності до цього інформатизація освіти визнана одним із пріоритетних державних завдань і робить актуальну проблему формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, потребу в підготовці конкурентоспроможних на ринку праці кваліфікованих кадрів готових до життя в умовах інформаційного суспільства та здобуття професійної освіти у вищих освітніх закладах України. У цьому контексті слід всіляко сприяти підвищенню ефективності навчального процесу у форматі «наука – освіта – технології», модернізації змісту й організації та уведення нових інтегрованих програм професійної підготовки майбутніх фахівців [7; 8; 9; 10; 11].

Сутність модернізації змісту й організації системи вищої освіти полягає у переході до нової освітньої парадигми, яка спрямована на формування інноваційної людини здатної до оволодіння науковими знаннями і прийомами професійного навчання, формування цілісного бачення освітньої діяльності, розвиток системного наукового мислення та дослідницької діяльності, отримання практичного фахового досвіду самостійно здобувати вміння та навички, внутрішньої готовності до опанування майбутньої професії та вмінь приймати нестандартні рішення, удосконалення творчого потенціалу особистості направленого на професійну самореалізацію та саморозвиток.

Обґрунтування концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій

є важливою сучасною науково-практичною проблемою в системі освіти України та згідно з законодавчими й нормативними документами країн Європейського Союзу сприяє інтеграції її і спрямована на підвищення рівня освіти й якості підготовки майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій висвітлювалося в філософських і психолого-педагогічних джерелах з проблеми дослідження іноземних авторів (В. П. Безпалько, А. П. Єршов, В. М. Монахов, Е. С. Полат, І. В. Роберт та ін.), проблеми розвитку системи освіти в Україні розкриваються у дослідженнях вітчизняних науковців: концепції розвитку освіти, підготовки фахівців у вищій школі (С. У. Гончаренко, Ю. О. Дорошенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, О. Г. Мороз, Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоєвої, О. М. Пехота, М. І. Шкіль та ін.); теорії комп’ютеризації навчання та інформатизації освіти (Н. Р. Балик, В. Ю. Биков, А. Ф. Верлань, Р. С. Гуревич, М. І. Жалдак, Ю. С. Рамський, Н. В. Морзе, М. І. Шкіль та ін.); наукові основи навчання з використанням інформаційних технологій (І. Є. Булах, М. Ю. Кадемія, Т. І. Коваль, Ю. І. Машбиць, А. Ю. Пилипчук, Л. М. Романишина та ін.).

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Аналіз праць іноземних та вітчизняних учених засвідчує посилення уваги науковців до проблеми комп’ютеризація сучасного суспільства, інформатизації освіти, системної інтеграції інформаційних технологій в освіті, використання інформаційних систем, комп’ютерних мереж, систем телекомунікацій, інформаційних ресурсів, інноваційних засобів і Інтернет-технологій. Однак, в поглядах дослідників на формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій у вищих навчальних закладах є деякі розбіжності, і це зумовило потребу в додатковому її вивченні. Тому питання професійного саморозвитку стало предметом багатьох наукових досліджень у сучасній педагогічній, професійній освіті. Обґрун-

тування наукових підходів у галузі інформаційних технологій для оновлення світових тенденцій інформатизації суспільства та системи вищої освіти, потреби сучасного суспільства в прогресуючих тенденціях використання інформаційних технологій у підготовці майбутніх фахівців, необхідності актуалізації майбутніми фахівцями перспектив власного професійного саморозвитку у галузі інформаційних технологій зумовили розгляд концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, які ще не були предметом окремого дослідження.

Мета статті – визначення концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Методи дослідження: теоретичний аналіз наукових літературних джерел, державних документів, навчальних планів і програм для виявлення сучасного стану досліджуваної проблеми; емпіричні методи: діагностичні, прогностичні; метод аналізу продуктів діяльності; системний аналіз застосування методичних підходів і педагогічного досвіду щодо формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. З огляду на сучасні вимоги світових та євроінтеграційних процесів актуалізація формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій є важливим процесом і зумовлена впровадженням нових інформаційних технологій, потужних засобів підвищення ефективності управління інноваціями в системі освіти, сучасних ІТ додатків, хмарних освітніх технологій для формування власного онлайн-простору та освітнього-інформаційного середовища. При цьому, в межах модернізації вищої освіти, необхідно враховувати такі структуроутворюальні методичні підходами в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій як: гносеологічний, особистісний, діяльнісний, творчий, системний, компетентнісний, синергетичний, акмеологічний підходи.

Гносеологічний підхід, заснований на теорії пізнання, вивчає проблеми природи пізнання та його можливостей, відношення знання до реальності, досліджує загальні передумови пізнання, виявляє умови його достовірності та істинності [22, с. 241]. Гносеологічний підхід орієнтований на досягнення особистісних перспективних змін у майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій і виступає потужним інструментом пізнання індивідуальних освітніх знань, вмінь і навичок [23, с. 13].

Особистісний підхід до професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій характеризується зростанням, становленням, інтеграцією значущих особистісних рис, здібностей, професійних знань та вмінь. Це потенційний шлях до самоактуалізації, самовираження, самопізнання, саморегуляції, самореалізації особистості як активно-якісного перетворення людиною свого внутрішнього світу, яке синтезує креативно-ціннісні характеристики до професійної діяльності [13, с. 435]. Такий підхід передбачає допомогу особистості в усвідом-

ленні себе особистістю, у виявленні та розкритті її можливостей й становленні самосвідомості, у здійсненні особистісно значущих і суспільно прийнятих дій для самовизначення, самореалізації та самоутвердження [17, с. 106].

Діяльнісний підхід активізує входження майбутнього фахівця в різні види діяльності шляхом переходу від пасивної поведінки до активного включення у процес професійного зростання, здобуття знань і вмінь. Природно, що його діяльність пов'язана з такими поняттями, як: фахівець, який здійснює діяльність; предмет, на який спрямована або з яким поєднується діяльність фахівця; середовище в якому відбувається діяльність фахівця [1].

Творчий підхід у формуванні самостійної творчості майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій вимагає сконцентрованості фундаментальних, прикладних фахових знань та розвиток творчих, пізнавальних здібностей до професійної діяльності та саморозвитку. Творчий підхід виступає вагомим компонентом у сучасній системи професійної підготовки, як процес в результаті якого утворюється нове творче досягнення. Формування якого можливе при створенні певних умов, що стимулюють творчу діяльність, сприяють самостійному розвитку творчого потенціалу особистості [23, с. 14].

Системний підхід виступає дієвим методологічним засобом наукового пізнання, дає змогу забезпечити комплексне вивчення процесу професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, здійснити аналіз цього процесу як педагогічної системи, розглянути багатогранність цього процесу, з'ясувати взаємодію з багатьма системами та їх зв'язки, здійснити розподіл складених явищ на їх складові, визначити способи їх поєднання в цілі та організації, з'ясувати підпорядкованість та їх взаємодію, з'ясувати цілісність системи, де основними компонентами якої є ціль, зміст, методи, форми, засоби і результати діяльності [12, с. 9]. Сутністю системного підходу є розгляд предметів і явищ із погляду їх цілісності. Це дає нам можливість проаналізувати їх із позиції їхнього взаємозв'язку. Системний підхід передбачає такі способи аналізу: визначення місця системи в метасистемі; виявлення елементів, необхідних для нормального функціонування системи; виявлення зв'язків між елементами [4; 5].

Компетентнісний підхід, згідно з баченням А. А. Бодалева, В. І. Жукова, Л. Г. Лаптева, В. А. Сластеніна, є складним системним утворенням, основними елементами якої є: підсистема професійних знань як логічна системна інформації про навколошний і внутрішній світ людини, зафіксована в її свідомості; підсистема професійних умінь як психічних утворень, що полягають у засвоєнні людиною способів і технік професійної діяльності; підсистема професійних навичок – дії, сформовані в процесі повторення певних операцій і доведені до автоматизму; підсистема професійних позицій як сукупності сформованих установок і орієнтацій, відношення та оцінок внутрішнього і навколошнього досвіду, реальності і перспектив, а також домагань, які визначають характер професійної діяльності і поведінки фахівця; підсистема індивідуально-

психологічних особливостей фахівця – поєднання різних структурно-функціональних компонентів психіки, які визначають індивідуальність, стиль професійної діяльності, поведінки і виявляються у професійних якостях особистості; підсистема акмеологічних інваріант – внутрішніх збудників, які обумовлюють потребу фахівця в постійному саморозвитку, творчості та самовдосконаленні [18, с. 334–335].

Компетентнісний підхід може замінити систему обов’язкового формування знань, умінь і навичок сукупністю компетентностей, які формуватимуться в майбутніх фахівців на основі оновленого змісту в процесі діяльності [3]. Він виступає поступальною переорієнтацією освітньої парадигми з переважною передачею знань і формуванням навичок для створення умов оволодіння комплексом компетенцій, що визначають потенціал, здібності до виживання та стійкої життєдіяльності в умовах сучасного багатофакторного соціально-політичного, ринково-економічного та інформаційно-комунікаційного простору [19].

Синергетичний підхід у системі освіти спрямований на розкриття універсальних механізмів самоорганізації й еволюції складних систем, систем будь-якого типу – як природних, так і пов’язаних з людиною, у тому числі й когнітивних систем [14, с. 175]. Синергетика намагається зрозуміти і пояснити природу складних систем, їхню організацію, джерело саморозвитку, виходячи з того, що такі надскладні системи, якими є світ, людина і суспільство, підпорядковуються єдиним універсальним законам еволюції і самоорганізації [21, с. 41–42].

Акмеологічний підхід виступає важливим компонентом у формуванні професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій та орієнтований на розвиток внутрішніх резервів і механізмів самовдосконалення людини в освітній діяльності: мотивації досягнень, саморозвитку, творчості, пріоритету духовно-моральних цінностей і цілей розвитку особистості, переважно орієнтованих на високий рівень професіоналізму й професійних досягнень [2, с. 15]. Він передбачає визначення умов і факторів, які дозволяють дійти майбутньому фахівцеві до власного акме; розробку акмеологічних технологій розвитку особистості фахівця, критеріїв та еталонів професіоналізму; розробку акмеологічних моделей професіоналізму та особистості професіонала [20, с. 53].

Тому виникає потреба уточнення специфіки концептуальних основ формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, що дасть можливість визначити подальшу стратегію.

В українському психолого-педагогічному осмисленні домінус багаторічне розуміння концепту професійного саморозвитку. За «Енциклопедією освіти», це формування суб’єкта професійної діяльності, етапами й результатами якого є професійне самовизначення і вибір професії, професійна підготовка і формування особистісної готовності оволодіння професією, професійна освіченість, компетентність, майстерність, культура фахівця. Натомість інші дослідники вважають, що професійний саморозвиток особистості передбачає особистісно-професійне зростання на

основі мотиваційного й системного саморозвитку і саморегуляції особистості як суб’єкта діяльності та життєтворчості, а стадії професійного саморозвитку характеризують більш універсалізовано: самовизначення, самовираження і самореалізація [15].

В основу концепції формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, покладено ідею формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців на основі гносеологічного, особистісного, діяльнісного, творчого, системного, компетентнісного, синергетичного, акмеологічного підходах та поетапного формування їхньої готовності до професійного саморозвитку, що відповідає Національній доктрині розвитку освіти України. Вона ґрунтуються на інноваційній сутності провідної ідеї концепції, обґрунтуванні теоретичного концепту, модифікації науково-методологічного концепту і реалізації методико-технологічного концепту.

Провідна ідея концепції формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій має будуватися на основі нормативно-правових документах, освітніх парадигмах, змісту сучасної системи освіти спрямованої на модернізацію та забезпечення всебічного розвитку майбутніх фахівців з поетапним формуванням їхньої готовності до професійного саморозвитку, відповідно до найновіших досягнень світової і вітчизняної системи освіти.

Теоретичний концепт передбачає аналіз провідних теорій саморозвитку особистості, ідей, концепцій покладених в основу розуміння проблеми формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Науково-методологічний концепт відображає взаємодію та взаємозв’язок фундаментальних наукових підходів, філософських обґрунтувань, концептуальної ідеї, загальнонаукових підходів, принципів, методів, форм до проблеми формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Методико-технологічний концепт передбачає розроблення та експериментальну апробацію технології формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, упровадження сучасних методів діагностики досліджуваної якості й методики визначення ефективності цього процесу на різних його етапах проведення.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку. За результатами проведенного аналізу наукових праць вітчизняних та іноземних учених із проблеми комп’ютеризація сучасного суспільства, інформатизації освіти, системної інтеграція інформаційних технологій в освіті встановлено, що структуроутворювальними методичними підходами в процесі формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій є: гносеологічний, особистісний, діяльнісний, творчий, системний, компетентнісний, синергетичний, акмеологічний підходи. Визначено концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, а саме: концептуальну ідею дослідження, теоретичний концепт, методологічний концепт, технологічний концепт. Обґрунтовано

концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців в сучасних наукових дослідженнях вищої школи. Перспективами подальших наукових розвідок є формування професійної компетентності на саморозвиток

і уdosконалення творчих якостей, розвиток інтеграції освітніх інформаційних технологій у системі вищої освіти на модернізування навчального освітнього середовища засобами інформаційно-технологічних платформ.

Список літератури:

1. Аверьянова С. Ф. Обучение – компьютерные технологии – открытое образование [Электронный ресурс] / С. Ф. Аверьянова, С. В. Папшев // Всероссийская научно-методическая конференция [«Телематика'2002»]. – Санкт-Петербург, 2002. – Режим доступа: http://tm.ifmo.ru/bd/doc/get_thes.php?id=110
2. Балахонов А. В. Фундаментализация высшего медицинского образования на основе системного естественнонаучного знания: автореф. дис. на соискание ученой степени доктора пед. наук: спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Балахонов Алексей Викторович; Ленингр. гос. обл. ун-т им. А. С. Пушкина. – Санкт-Петербург, 2007. – 52 с.
3. Бирюк О. В. Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англомовних публіцистичних текстів: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання» / Ольга Василівна Бирюк. – К., 2006. – 209 с.
4. Блауберг И. В. Системный подход как современное общенаучное направление / И. В. Блауберг, Б. Г. Юдин // Диалектика и системный анализ. – М.: Наука, 1986. – 300 с.
5. Блауберг И. В. Становление и сущность системного подхода / И. В. Блауберг, Э. Г. Юдин. – М.: Наука, 1973. – 272 с.
6. Ершов А. П. Компьютеризация школы и математическое образование / А. П. Ершов // Математика в школе, 1989. – № 1. – С. 22.
7. Закон України «Про Вищу освіту»: Науково-практичний коментар / [В. Г. Гончаренко, К. М. Лемківський, С. Л. Лисенков, О. С. Лисенкова]; за заг. ред. В. Г. Кременя. – К.: СДМ-Студіо, 2002. – 323 с.
8. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=75%2F98-%E2%F0>
9. Закон України «Про Національну програму інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=74%2F98-%E2%F0>
10. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
11. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>
12. Карабін О. Й. Системний підхід до професійного саморозвитку майбутніх фахівців комп’ютерного профілю / О. Й. Карабін // «Science and Education without borders – 2016»: materials of the XI International scientific and practical conference (Przemysl, 07.12.2016-15.12.2016). – Przemysl: Sp. z o.o. «Nauka i studia». 2016. – Volume 4: Pedagogical sciences. – С. 26-30.
13. Карабін О. Й. Особистісний підхід до професійного саморозвитку майбутніх фахівців комп’ютерного профілю [Текст] // Карабін О. Й. / Науковий журнал «Молодий вчений». ТОВ «Видавничий дім «Гельветика». м. Херсон, 2016. – № 12(39). Ч. I. – С. 152-156.
14. Князєва Е. Н. Основания синергетики / Е. Н. Князєва, С. П. Курдюмов // Режимы с обострением, самоорганизация, темпометры. СПб.: Алетейя, 2002. – 175 с.
15. Курс лекцій з основ теоретико-методичної підготовки науково-педагогічних кадрів системи післядипломної освіти / [І. Ю. Регейло, В. І. Саюк, М. І. Скрипник, Г. О. Штомпель]; НАПН України, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти». – К., 2015. – 128 с.
16. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ столітті. – К: Шкільний світ, 2001. – 24 с.
17. Петриченко Л. О. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до інноваційної діяльності в позаудиторній роботі: дис ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 / Лариса Олександровна Петриченко. – Х., 2007. – 240 с.
18. Психология и педагогика. Учебное пособие / Под редакцией А. А. Бодалева, В. И. Жукова, Л. Г. Лаптева, В. А. Сластенина. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 585 с.
19. Селевко Г. К. Компетентности и их классификация / Герман Константинович Селевко // Народное образование, 2004. – № 4. – С. 138-144.
20. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник / Світлана Олександрівна Сисоєва. – К: Міленіум, 2006. – 344 с.
21. Телиженко Л. В. Містичний досвід як антропологічний модус: синергетичний підхід. Монографія. – Суми: ВВП «Мрія-1», ТОВ, 2007. – 176 с.
22. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук, Є. К. Бистрицький, М. О. Булатов, А. Т. Ішмуратов. – Київ: Абрис, 2002. – 742 с.
23. Karabin O. J. Methodological approaches to the formation of professional self-development of future IT-specialists / Oksana Karabin // Научный журнал L' Association 1901 «SEPIKE», Poitiers, France, Los Angeles, USA L' Association 1901 «OLIVIA», St. Gilles Croix de Vie / Ostnofen, Deutschland. Poitiers. France. Edition 15, 2016. – P. 13-18. – Mode of access: <https://iliauni.edu.ge/uploads/other/39/39086.pdf>

Карабин О.Й.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Владимира Гнатюка

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМОРАЗВИТИЯ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В ОБЛАСТИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Аннотация

В статье определены концептуальные основы формирования профессионального саморазвития будущих специалистов в области информационных технологий, а именно: ведущую концептуальную идею, теоретический концепт, научно-методологический концепт, методико-технологический концепт. Осуществлен анализ опыта проектирования, моделирования и оценки образовательных систем, их место в современных научных исследованиях высшей школы. Установлено, что структурообразующих методическими подходами в процессе формирования профессионального саморазвития будущих специалистов в области информационных технологий являются: гносеологический, личностный, деятельностный, творческий, системный, компетентностный, синергетический, акмеологический подходы. Определено содержание профессиональной деятельности в процессе формирования профессионального саморазвития будущих специалистов в области информационных технологий в соответствии с нынешних потребностей общества.

Ключевые слова: информатизация образования, информационные технологии, профессиональная деятельность, профессиональное саморазвитие, личностный потенциал, методологические подходы, профессиональная компетентность, профессиональное становление.

Karabin O.Y.

Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University of Ternopil

CONCEPTUAL BASES FOR FORMATION OF PROFESSIONAL SELF-DEVELOPMENT OF FUTURE FACTORS IN THE FIELD OF INFORMATION TECHNOLOGIES

Summary

The article defines the conceptual foundations for the formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies, namely: the leading conceptual idea, theoretical concept, scientific methodological concept, methodological and technological concept. The leading idea of the concept of the formation of professional development of future specialists in the field of information technology should be based on regulatory documents, educational paradigms, the content of modern education system aimed at modernization and ensuring the comprehensive development of future specialists with a phased formation of their readiness for professional development, in accordance with the latest achievements. World and domestic education system. The theoretical concept involves an analysis of the leading theories of self-development of the individual, ideas, and concepts that underlie understanding of the problem of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies. The scientific-methodological concept reflects the interaction and interconnection of fundamental scientific approaches, philosophical substantiations, conceptual ideas, general scientific approaches, principles, methods, forms to the problem of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies. The methodological and technological concept involves the development and experimental testing of technology for the formation of professional self-development of future specialists in the field of information technology, the introduction of modern methods of diagnosing the investigated quality and the methodology for determining the effectiveness of this process at its various stages of conducting. The analysis of the experience of designing, modeling and evaluation of educational systems, their place in modern scientific researches of higher education is carried out. It is established that structured methodological approaches in the process of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies are: epistemological, personal, activity, creative, systemic, competence, synergistic, and acmeological approaches. The content of professional activity in the process of formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies in accordance with the current needs of society is determined.

Keywords: informatization of education, information technologies, professional activity, professional self-development, personal potential, methodological approaches, professional competence, professional formation.

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 9 (49) вересень, 2017 р.

Шомісячне видання

Коректор: В. Бабич
Дизайн: А. Юдашкіна
Комп'ютерна верстка: О. Данильченко

Контактна інформація редакції журналу.
Поштова адреса: 73005 Україна, м. Херсон,
а/с 20, Редакція журналу «Молодий вчений»

тел.: +38 (0552) 399 530
info@molodyvcheny.in.ua
www.molodyvcheny.in.ua

Підписано до друку 30.10.2017 р.
Формат 60x84/8.

Папір офсетний. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 17,90. Тираж 100 прим.
Зам. 1017-58.

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»
73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.